

RES

mallorca
bland korvar och crêpes

SJU FRANSKA ÖAR
DEN ORÖRDA RIVIERAN

NEW YORK

TORBJÖRN FLYGT DRAR FRÅN STAN

lissabon

med nytt självförtroende

RYMDEN NÄSTA
DAGS ATT BOKA BILJETTEN

FRÅN SKANDAL TILL SUCCÉ
GUIDE MICHELIN

BERLIN

HETAST JUST NU

albanien

den hemliga kusten

HYR ETT SLOTT

BILLIGARE ÄN DU TROR

DRÖMRESOR PÅ LANDET

MALLORCAS BERG • NEW YORKS LANDSBYGD
ALBANIENS KUST • RIVIERANS ÖAR

JULI/AUGUSTI 03.2009
Pris 54 kr/5 euro www.res.se

INTERPRESS 2295-03

7 388229 505401

RETURVECKA 38

MÅNADENS CITYGUIDE

BERLIN

Många förälskar sig i Berlin. Här känns stress och kontorsarbete avlägset och staden vilar i en stämning fylld av lust och nyfikenhet. Samtidigt förändras Berlin snabbt, som en tonåring som söker sin identitet. Och du vet aldrig vilken överraskning som väntar runt hörnet.

TEXT Johanna Paues

F

Februari 2005. Första besöket i Berlin. Det är svinkallt, en rå kyla som tar sig in under jackan och biter sig kvar. Staden är grå och förfrusen. Ändå uppstår kärlek vid första ögonkastet och i samma stund som jag kliver på S-bahn mot Kreuzberg vet jag att Berlin är mitt ställe på jorden.

Det finns så mycket att älska i Berlin, men det är för stämningen jag väljer att leva här.

"Det är semesteratmosfär året runt!" var det någon som sa. Avslappnat och med konst och musik i varje gathörn. Här strosar människor fram, slår sig ner på ett kafé, tar fram en bok eller en laptop. På somrarna ackompanjeras kafésittandet av ett intensivt fågelkvitter, det är en grön stad. I Berlin tittar inte kaféägaren snett på den som sitter i fyra timmar utan att beställa något annat än en kaffe. Så gör alla, det hör till.

Lugnet beror förmodligen dels på den höga arbetslösheten, dels på att Berlin under de senaste åren har varit en magnet för världens konstnärer, artister, författare och journalister. Det är många här som lever sitt liv utan att behöva anpassa sig till kontorstider och rusningstrafik. Hit kommer de som vill prova sina egna idéer på heltid, och så de som bara behöver vila ett tag. Än så länge är det lätt att få tag i billiga lägenheter och priserna på mat och nöjen är hyfsat låga. Att vara kulturarbetare här är lättare än i många andra storstäder och det är roligt. Som att vara på ett jätteläger med tusentals likasinnade omkring sig.

Varje kväll pågår det över två tusen evenemang i Berlin. Det är poesiافتن, vernissager, konserter, teater- och dansföreställningar. Överraskningar väntar överallt – ett kafé förvandlas till en klubb när klockan blivit kväll, och där framme pågår det en festival. På gatan. Bara så där.

Den som längtar efter att ha tråkigt ska inte åka hit. Det är många som säger att den tillåtande stämningen till stor del beror på stadens dramatiska historia, på att Berlin aldrig fått vila tillräckligt länge i någon form för att "bli färdig". Det har liksom aldrig funnits chans för några normer att etablera sig. Och med tanke på hur Berlin bara under det senaste århundradet har gått igenom mängder av omvälvande förändringar kan det nog stämma. Få ställen i Europa berättar så mycket om så stora världshändelser. Det vore konstigt om inte Adolf Hitlers galenskap, andra världskrigets bomber och muren som så brutalt delade staden i två hade satt sina spår.

Påminnelserna om det som har hänt finns överallt. Det är kulhålen i husen, de små skyttarna som här och var berättar att "här blev herr Eisenman fångslad och förd till Auschwitz" eller "här sköts frau Berger till döds". Det är de delar av muren som har fått stå kvar, och det är människorna. Berlinare över trettio minns hur det var att leva intill muren, de över sextio vet hur det är att befinna sig mitt i ett krig och att behöva skämmas för sitt lands synder. Berlin bär på en mörk historia och många sår är långt ifrån läkta.

Samtidigt söker staden Berlin sin nya identitet. Genom nybyggen och satsningar på nöjesindustrin, genom ständiga demonstrationer mot nazismen och genom att någon har ritat på trafikljusen så att det som lyser är hjärtan och stjärnor i stället för runda lampor.

Fem år har gått sedan jag bestämde mig för att flytta hit, den där gången på S-bahn mot Kreuzberg. Nu bor jag här, och varje dag bjuder Berlin på något värt att minnas. I går var det en spontan livekonsert på favoritkaféet, i dag blir det något annat. Det är det bästa med den här staden – att den alltid ger något mer än vad du förväntar dig.

Jag säger det igen, i Berlin finns det mycket att älska och staden ger dig hela tiden kärleksförklaringar tillbaka. De kommer i form av bisarra klubbar och barer inklädda i rosa färgpäls, grönskande parker, kullerstenar och ett ständigt flöde av musik och konst. Och medan du väntar på din tur att korsa övergångsstället lyser ett rött hjärta mot dig.

Circus

Lux II

TIPS TILL BERLIN

DET HÄR ÄR HÖJDPUNKTERNA FRÅN MÅNADENS CITYGUIDE. LÄDDA NER ALLA VARA TIPS TILL BERLIN – OCH RES ÖVRIGA GUIDER TILL VÄRLDENS STÄDER – PÅ WWW.RES.SE/CITYGUIDER

HOTELL

Lux II

Lux II luktar lyx lång väg. Designhotellet har sedan starten för fyra år sedan gjort sig känt världen över som ett av Berlins snyggaste. Inredningen är kontrastrik med väggar i sobra färger och detaljer i knallrosa, orange och lila. Varje rum har ett litet pentry där den som vill kan laga egen mat. **Adress: Rosa-Luxemburg-Strasse 9-13, Mitte**
Tel: +49-30-936 28 00
Webb: www.lux11.de
Pris dubbelrum: från 1 700 kronor

Circus

Circus är det perfekta boendet för en weekend i Berlin. Hotellet, som invigdes i november 2008, är snyggt och fräscht och varje rum individuellt designat. Internet ingår och den som vill kan också låna en laptop helt gratis. Charmigt och prisvärt med ett perfekt läge mitt i Mitte. **Adress: Rosenthaler Strasse 1, Mitte**
Tel: +49-30-20 00 39
Webb: www.circus-berlin.de
Pris dubbelrum: från 850 kronor

Pension Ackselhaus

På det lilla hotellet Pension Ackselhaus är det lätt att känna sig som hemma, du blir personligt bemött och alla rum är designade utifrån olika teman. På den lilla, men helt fantastiska, innergården står frukt och drycker uppdukade och att koppla av i schälongen är skönt efter en hård dag på stan.

Adress: Belforter Strasse 21, Prenzlauer Berg
Tel: +49-30-443 376 33
Webb: www.ackselhaus.de
Pris dubbelrum: från 1 000 kronor

Hotel Adlon Kempinski

Berlins mest klassiska lyxhotell. Här bor stjärnorna, här lyxar eliten. Hotel Adlon Kempinski har allt ett femstjärnigt hotell med anor ska ha. Tjocka heltäckningsmattor, guldspeglar, gourmetrestauranger, barer där man sitter och ser snygg ut medan man smuttar på sin dry martini ... **Adress: Unter den Linden 77, Mitte**
Tel: +49-30-226 10
Webb: www.hotel-adlon.de
Pris dubbelrum: från 2 500 kronor

RESTAURANGER

White Trash Fast Food

"Yes we're happy to eat you, you chicken ass bitch", står det i restaurangen White Trash Fast Foods meny. Här äter du inte bara god amerikansk mat, du får också en rejäl dos av kitsch och kaxig punk. Inredd som en tacky kinakrog och med flera livespelningar i veckan har White Trash Fast Food snabbt blivit en favorit bland både berlinare och turister. **Adress: Schönhauser Allee 6-7, Mitte**
Tel: +49-30-503 486 68
Webb: www.whitetrashfastfood.com

Schneeweiss

Inrett helt i vitt med snygga servitörer i åtsittande vita t-shirts. Restaurangen Schneeweiss känns

ovanligt stilmedveten i det annars ganska bohemiska området kring Simon-Dach-Strasse i Friedrichshain. Här sitter det vackra folket och dinerar, och så de som tröttnat på barkrubbet längre ner på gatan. De stiligaste servitörerna säger att maten smakar som den gör i alperna. Vad vet jag, god är den i alla fall. **Adress: Simplonstrasse 16, Friedrichshain**
Tel: +49-30-290 497 05
Webb: www.schneeweiss-berlin.de

Jolesch

Även om det är lätt att glömma, så ligger ändå Berlin i Tyskland och vad vore väl ett besök i Berlin utan en schnitzel? På restaurang Jolesch tillagas de enligt konstens alla regler och resultatet är fantastiskt – schnitzlarna är stora som elefantöron och fullkomligt smälter i munnen. Serveras traditionsenligt med gurk- eller potatisallad och går på knappa 150 kronor. **Adress: Muskauer Strasse 1, Kreuzberg**
Tel: +49-30-612 35 81
Webb: www.jolesch.de

Hugos Restaurant

Med en trehundra sextio graders panoramautsikt, en Michelinstjärna och kokkar som har vunnit tävling efter tävling är det inte konstigt att maten är av det dyrare slaget på Hugos Restaurant. Kocken som står bakom, Thomas Kammeier, har blivit en riktig kändis på kuppen och säljer kokböcker på löpande band i Tyskland.

Hugos Restaurant

Green Door Cocktailbar

Adress: *Intercontinental Berlin, Budapest Strasse 2*
Tel: +49-30-260 212 63
Webb: www.hugos-restaurant.de

Restaurant Altes Zollhaus
Restaurangen ser ut att ligga ute på landet någonstans, snarare än mitt i Kreuzberg. Altes Zollhaus är tänkt att fungera som en andningspaus för dem som tröttnat på storstad och puls. Här är inredningen rustik och lantlig, trädgården grönskande och pittoresk. Ägaren till restaurangen, Herbert Beltle, är en välkänd och prisbelönt kock i Berlin.
Adress: *Carl-Heinz-Ufer 30, Kreuzberg*
Tel: +49-30-692 33 00
Webb: www.altes-zollhaus-berlin.de

Fischers Fritz
Berlins enda restaurang med två Michelinstjärnor. Här är det framför allt fisk som gäller. Lunchmenyn med tre rätter för 39 euro rekommenderas.
Adress: *Charlottenstrasse 49, Mitte*
Tel: +49-30-203 363 63
Webb: www.fischersfritzberlin.com

NÖJESLIV

Rosli's
Som så många andra klubbar längs med Spree bjuder Rosli's på mer än goda drinkar och ett dansgolv. Här kan du hänga hela kvällen – dansa, dricka, spela pingis... Stämningen är avslappnad och ett perfekt alternativ för den som inte är så förtjust

i elektronisk musik men vill uppleva ett typiskt berlinskt uteställe. Självigt, men charmigt.
Adress: *Revalerstrasse 29, Friedrichshain*
Webb: www.rosis-berlin.de

Kulturbrauerei
Ett före detta bryggeri som i dag rymmer allt från reklambyråer, teatrar, yogaskolor och klubbar. På Kulturbrauerei har du mycket att välja mellan – här kan du dansa till allt från R & B och partyhits från åttio- och nittio-talet till nostalgirock. Bäst är att gå in på webbplatsen och kolla in det aktuella programmet.
Adress: *Schönhauser Allee 36, Prenzlauer Berg*
Tel: +49-30-44 31 51-52
Webb: www.kulturbrauerei.de

Berghain
Vill du vara säker på att få med dig en äkta, och helt galen, Berlinupplevelse hem måste du gå på Berghain. Här är det garanterat ett party som varar tills solen går upp. Bli inte rädd om du plötsligt står bredvid en jätte klädd bara ett hundkoppel eller råkar hamna i ett "dark room" när du letar efter toaletten. Berghain är kungen av technoklubbarna i Berlin och har öppet varje lördag. Den mindre klubben Panoramabar i samma hus är även öppen fredagar.
Adress: *Am Wriezener Bahnhof, Friedrichshain*
Webb: www.berghain.de

»Varje kväll pågår det över två tusen evenemang i Berlin. Det är poesi-aftnar, vernissager, konserter. Ett kafé förvandlas till en klubb när klockan blivit kväll, och där framme pågår en festival. På gatan. Bara så där.»

Kadewe

Prenzlauer Berg som dessutom är den äldsta i Berlin. Här sippar du på öien medan du tittar på den sköna blandningen av människor.
Adress: *Kastanienallee 7-9, Prenzlauer Berg*
Tel: +49-30-448 56 88
Webb: www.prater-garten.de

Green Door Cocktailbar

Mannen bakom Green Door är inte bara en drinkåskare, han råkar vara en känd skådespelare också. Fritz Müller-Scherz kör stenhårt på sin slogan "the power of positive drinking" och han lyckas. Har du väl börjat testa dig fram i drinkistan är det svårt att sluta. Baren är stilig inredd med en touch av sjuttio-tal.
Adress: *Winterfeldtstrasse 50, Charlottenburg*
Tel: +49-30-215 25 15
Webb: www.greendoor.de

SHOPPING

Kadewe

Det klassiska varuhuset som överlevde krigets bombningar och under murens tid blev en symbol för Västberlins kapitalism. Kaufhaus des Westens är efter Harrods i London Europas näst största varuhus och hit ska du gå om du längtar efter flärd och lyx. Och när du väl är där – missa inte matavdelningen högst upp. Den är underbar.
Adress: *Tauentzienstrasse 21-24, Charlottenburg*
Tel: +49-30-212 10
Webb: www.kadewe.de

Hackescher Markt

Här finns mycket för den som har shopping i sikte. Gå längs Neue Schönhauser Strasse, Münzstrasse och Rosenthaler Strasse och njut av design, inredning och poppig vintage. Många märkesbutiker, men också en del roligt från lokala designers.
Adress: *Neue Schönhauserstrasse, Mitte*

Stiefelkombinat

Berlin är ett mecka för secondhand-entusiasterna. Det finns massor att välja bland och två riktigt bra affärer ligger i Prenzlauer Berg, vid området kring Kastanienallee. På Stiefelkombinats största butik, som ligger på Eberswalderstrasse, finns förutom stövlar och skor i oändlighet massor av vintagekläder. I systeraffären på Oderbergerstrasse hittar du kläder från alla tidsepoker.
Adress: *Eberswalderstrasse 21-22,*

Oderbergerstrasse 13, Prenzlauer Berg
Tel: +49-30-510 512 13
Webb: www.myspace.com/stiefelkombinat

Berlinomat

Vill du ha koll på Berlins designer ska du definitivt gå till Berlinomat. Här samlas de senaste kollektionerna och det finns både kläder och en hel del balla pryglar. Affären arbetar under parollen "100 % Berlin Design" och du hittar garanterat coolare souvenirer här än i turiststråkens butiker.
Adress: *Frankfurter Allee 89, Friedrichshain*
Tel: +49-30-420 814 45
Webb: www.berlinomat.com

Apartment

En av de hippaste designbutikerna i Berlin och inte helt lätt att hitta för den som inte har koll. Utifrån ser det ut som ett galleri, det är först när du går ner i källaren som affären uppenbarar sig. Balla märken, ball affär. Very Berlin.
Adress: *Memhardstrasse 8, Mitte*
Tel: +49-30-280 422 51
Webb: www.apartmentberlin.de

SEVÄRT

Judiska Museet

Med sina sneda vinklar och väggar är Judiska Museet värt ett besök bara för arkitektens skull. Museet är ganska nytt, öppnades 2001 och är ritat av arkitekten Daniel Libeskind. Här kan du, förutom att lära dig allt om judarnas kultur och historia, uppleva flera utställningar om förintelsen. Störst intryck ger ofta Holocaust tower – ett mörkt rum med betongväggar som för tankarna till en gaskammare. Det är kallt, hårt och hemskt.
Adress: *Lindenstrasse 9-14, Kreuzberg*
Tel: +49-30-259 933 00
Webb: www.jmberlin.de

East Side Gallery

När muren föll 1989 samlades hundratals av världens konstnärer i Berlin för att ge uttryck för sin upplevelse av det som hände. Resultatet blev en 1,3 kilometer lång bit av muren som fylldes med konstverk – The Berlin Wall Eastside Gallery. Under årens lopp har bilderna vittrat sönder och klottrats över, men i samband med tjuogaårsjubileet har flera av dem renoverats av konstnärerna själva. Passa på att gå dit innan klottret tagit över igen!
Adress: *Mühlenstrasse, Friedrichshain*

Tel: +49-30-936 28 00
Webb: www.eastsidegallery.com

Tacheles

Ett kafé, en bar, en sandig bakgård och massor av konstnärer. I den gamla nazioorganisationen Deutsche Arbeitsfronts högkvarter hänger nu för tiden ett konstnärskollektiv, och alla som vill kan komma dit och titta på när nya konstverk växer fram. Från början ockuperade konstnärerna huset, men efter mycket om och men har Berlins stad beslutat att de får vara kvar.
Adress: *Oranienburgerstrasse 54-56A, Mitte*
Tel: +49-30-282 61 85
Webb: www.supertacheles.de

Trabantsafari

Nostalgin kring gamla Östberlin, den så kallade "ostalgin", är på fram-marsch här i Berlin och i dag kan du köpa nyckelringar i DDR-style, gå på DDR-museum och, kanske knasigast av allt, åka på Trabantsafari. Företaget Trabi-Safari erbjuder en guidad rundtur i den där lilla bilen gjord av plast som har blivit en riktig DDR-klassiker. Men kör försiktigt – krockar du blir det bara flisor kvar av bilen. Bokar gör man på internet.
Tel: +49-30-275 922 73
Webb: www.trabi-safari.de

Storstäder förändras snabbt, så även guiderna till dem. Därför publicerar vi numera våra cityguider i utdrag i tidningen och i sin helhet på nätet. Där har vi alltid möjlighet att lägga till eller ta bort adresser och tips – allt för att din RES-guide ska vara så uppdaterad och exakt som möjligt när du behöver den. För att ladda ner Berlin-guiden i utskriftsvänligt pdf-format samla läsa den i sin helhet går du in på www.res.se/cityguider/berlin.